

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ТЕХНІЧНИЙ КОЛЕДЖ
ОДЕСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

VII НАУКОВО-МЕТОДИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

***«Роль закладів фахової передвищої та
професійної освіти в системі безперервної
освіти»***

Збірник тез та доповідей

Одеса
2020

СКЛАД ОРГКОМІТЕТУ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова:

Трішин Федір Анатолійович

Проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи ОНАХТ, к.т.н., доцент – голова оргкомітету

Заступник голови (координатор):

Іванова Лілія Вікторівна

Директор Одеського технічного коледжу ОНАХТ, к.т.н. – заступник голови

Члени оргкомітету:

Мураховський Валерій Генріхович

Директор навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти, к.ф-м.н., доцент

Глушков Олег Анатолійович

Директор Коледжу нафтогазових технологій, інженерії та інфраструктури сервісу ОНАХТ, к.т.н.

Єпур Ольга Сергіївна

Директор Коледжу промислової автоматики та інформаційних технологій ОНАХТ

Лукіяник Олександр Григорович

В.о. директора Механіко-технологічного коледжу ОНАХТ,

Сярова Анастасія Сергіївна

Методист навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти ОНАХТ

Уманська Валентина Іванівна

Заступник директора з навчально-методичної роботи Одеського технічного коледжу ОНАХТ

ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ РОБОТИ КОНФЕРЕНЦІЇ

1. Імплементация Закону України «Про фахову передвищу освіту» в коледжах ОНАХТ
2. Шляхи формування безперервної системи освіти: школа – професійні заклади освіти – фаховий коледж – академія, як важлива складова професійної підготовки кадрів.
3. Сучасні методологічні підходи до організації та здійснення практичної підготовки студентів та дуальної форми навчання.
4. Формування професійної та особистісної компетентності випускника.
5. Міждисциплінарна інтеграція, як чинник оптимізації освітнього процесу та складова готовності майбутнього випускника до професійної діяльності.

Конференція відбудеться **25 березня 2020р.**

Місце проведення конференції – Одеський технічний коледж ОНАХТ, вул. Балківська, 54, II навчальний корпус – 4й поверх, ауд. 446.

Реєстрація учасників конференції з 10.00 год.

Початок роботи 11.00 год.

основними напрямками STEM-освіти дозволить сформувати в студентів найважливіші характеристики, які визначають компетентного фахівця:

- уміння побачити проблему;
- уміння сформулювати дослідницьке запитання і шляхи його вирішення;
- гнучкість як уміння зрозуміти нову точку зору і стійкість у відстоюванні своєї позиції;
- оригінальність, відхід від шаблону;
- здатність до перегруповування ідей та зв'язків;
- здатність до абстрагування або аналізу;
- здатність до конкретизації або синтезу;
- відчуття гармонії в організації ідей.

Це дозволить наблизити зміст різноманітних сфер науково-технічної діяльності людського суспільства до освітнього процесу.

Навчання молодшої інтелектуальної еліти, здатної успішно реалізовуватися в сучасному мінливому світі, неможливе без застосування інноваційних інформаційних та комунікаційних технологій, а отже - вільної орієнтації студентів в інформаційному просторі.

Література:

1. Готовність вчителя до інноваційної діяльності [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://sichneva2016.jimdo.com>.
2. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: Бібліотека з освітньої політики / [під заг. ред. О.В. Овчарук]. — К.: «К.І.С.», 2004. — 112 с.
3. Як надати вашим дітям STEM освіту. 8 кроків до успішного майбутнього. <http://vynahidnyk.org/arhiv-novyn-ta-podiy/STEM.html>
4. STEM-освіта [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://pedrada.com.ua/news/gruppy/zakhodi_svjata_konkursi_i_tp/stemosvita_v_ukraini_vid_doshkilnika_do_kompetentnogo_vipusknika/#

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ І ОСОБИСТІСНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ У ВИПУСКНИКІВ ЯК ОСНОВНЕ ЗАВДАННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ КОЛЕКТИВІВ КОЛЕДЖІВ

**К.Л. Леонова, викладач вищої кваліфікаційної категорії
Коледж нафтогазових технологій, інженерії та інфраструктури сервісу**

Сьогодні в Україні активно будується трьохрівнева система професійної освіти. Вона базується на Законах «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту» та «Про вищу освіту», які, поряд з виконанням етапних функцій,

забезпечують вирішення базової соціально-економічної проблеми— підготовку кадрів для зростаючого виробничого потенціалу країни, а також формування і розвитку сучасного громадянського суспільства:

- «Освіта є основою інтелектуального, духовного, фізичного і культурного розвитку особистості, її успішної соціалізації, економічного добробуту, запорукою розвитку суспільства, об'єднаного спільними цінностями і культурою, та держави».

- «Створення умов для поєднання освіти з виробництвом з метою підготовки конкурентоспроможних фахівців для забезпечення потреб суспільства, ринку праці та держави».

- «Поєднання освіти з наукою та виробництвом з метою підготовки конкурентоспроможного людського капіталу для високотехнологічного та інноваційного розвитку країни, самореалізації особистості, забезпечення потреб суспільства, ринку праці та держави у кваліфікованих фахівцях».

В цій системі ключовою ланкою є передвища освіта, актуалізація і успішне функціонування якої забезпечуються якістю та ефективністю роботи багатoproфільних та спеціалізованих Коледжів. Концептуальна модель успішної навчально-виховної діяльності такого освітнього закладу може бути проілюстрована на прикладі Коледжу нафтогазових технологій, інженерії та інфраструктури сервісу Одеської національної академії харчових технологій. Досвід багаторічної педагогічної діяльності в сфері підготовки фахівців для нафтогазової промисловості та транспорту показав, що самі знання поза певних навичок і вмінь їх використання в певному виді діяльності, не вирішують проблеми професійної освіти людини і її підготовки до реальної діяльності поза стінами навчального закладу [Зеер Э.Ф., 2005]. Метою освіти стають певні якості особистості, формування ключових компетенцій, якими повинна володіти молодь для подальшого життя в інтенсивно розвивається, а також інтеграція цих елементів у професійну компетентність. Компетентнісний підхід означає поступову переорієнтацію домінуючої освітньої знанієвої парадигми з переважною трансляцією знань, формуванням навичок на створення умов для оволодіння комплексом компетенцій, що включають потенціал, здібності молодого фахівця до виживання і стійкої життєдіяльності в умовах сучасного соціально-політичного, ринково-економічного, інформаційного простору.

Проведені у 2015-2019 рр. експериментальні та аналітичні психолого-педагогічні дослідження серед 1114 студентів, в тому числі з використанням методу включених спостережень, показали, що вже на першому етапі навчання закладаються основи не тільки освітньої мотивації, а й мотивованої професійної компетентності: в середньому 87,4% студентам подобається обрана спеціальність, а у транспортно-промислових за фахом групах цей показник досягає 94,5-100%. Відповідь «не подобається» фігурує в середньому лише у

4,1% респондентів, причому, серед студентів основних двох груп такий контингент зовсім відсутній. Більша частина першокурсників (до 83,3%) прагне стати високоосвіченими фахівцями, професіоналами в своїй справі. Ця тенденція стає основою формування освітньої мотивації та особистісного саморозвитку суб'єктів навчання, а також підкреслює важливу роль педагогів у цьому процесі. Достатньо звернути увагу на третє і четверте питання, відповіді на які розкривають формування структурної основи системи професійної освіти. Такі «класичні» виробничі професії, як «механік», «електрик», «автоматник», хоча й потребують від студента загально значущої технічної підготовки, приваблюють найбільш підготовлених юнаків з вираженою професійно орієнтованою мотивацією.

Основні труднощі пов'язані з освоєнням нової системи навчання (40-60% респондентів), яка суттєво відрізняється від традиційної шкільної, а також з необхідністю пристосуватися до вимог викладачів (30-45%). Остання позиція вимагає від педагогів використання особистісно орієнтованих підходів та технологій професійного становлення майбутнього фахівця, особливо, коли вони виконують обов'язки класного керівника, допомоги якого потребують до 90% першокурсників обстежених груп. Причому, коло вирішуваних питань, як правило, виходить за межі навчальних проблем. Тому виконання виховних функцій доручається здебільше найбільш авторитетним педагогам. В цьому сенсі слід погодитись з І.М. Андрощуком (2013), що «здійснення науково обґрунтованого управління мотивацією професійного розвитку педагога є не лише педагогічною, а й соціальною проблемою, від розв'язання якої значною мірою залежить реалізація освітньої політики в Україні». Тобто необхідною умовою успішного формування професійної компетентності у суб'єктів навчання є одночасне самовдосконалення і тривалий процес мотивованого професійного росту членів педагогічного колективу. Такі якості, як ініціатива, співробітництво, здатність працювати в групі, вміння перманентно вчитися, логічно мислити, відбирати і використовувати найбільш вагому інформацію для аргументації базових положень ключових компетенцій, відпрацьовуються в ході викладацької діяльності та цілеспрямованого тренінгу [Іванова Н., 2016; Шагалова О.Г., 2018].

Функціонування системи фахової передвищої освіти значною мірою залежить також від двох організаційно-управлінських складових, перший з яких (студентський колектив) формує соціальну структуру об'єднання суб'єктів навчання і утворює комунікативну мережу, яка сприяє прискоренню процесу самовизначення, побудові особистості професійно компетентного фахівця, тоді як другий (адміністрація) виступає від імені навчального закладу, забезпечує матеріально-технічну базу, особисту і колективну безпеку всіх учасників освітнього процесу, а також конкурентоспроможність випускників на ринку праці. Остання є результатом роботи системи в цілому.

Роль обласних методичних комісій, як професійних співтовариств, у підвищенні професійної компетентності викладача	71
<i>О.В. Коробкіна, голова обласної методичної комісії економічних дисциплін ЗВО І-ІІ р.а. в Одеській області, викладач-методист економічних дисциплін</i>	
<i>Н.Є. Чеботар, методист, викладач суспільних дисциплін вищої категорії, ОТК</i>	
Особливості формування професійної та особистісної компетентності випускника в процесі вивчення іноземної мови за професійним спрямуванням.	80
<i>Н.Є. Замошнікова, викладач в/к, ОТК</i>	
Сучасний викладач і інформаційні технології навчання, розвиток професійної компетентності педагога.....	83
<i>А.О. Ряба, викладач циклової комісії «Іноземних мов», ОТК</i>	
Формування особистісної компетентності на заняттях культурології	89
<i>Є.І. Колесник, викладач вищої категорії Зарубіжної літератури та Культурології, МТК</i>	
Методи контролю і самоконтролю у навчанні	91
<i>В.В. Ольховська, викладач вищої категорії Української мови та літератури, МТК</i>	
Формування професійної компетентності на заняттях англійської мови.....	93
<i>К.С. Ігнат'єва, голова ЦК мови та літератури, викладач в/к англійської мови, МТК</i>	
Формування професійної та особистісної компетентності на заняттях з фізики	95
<i>А.С. Мазур, голова циклової комісії природничо-математичних дисциплін, викладач-методист вищої категорії фізики, МТК</i>	
Особливості методики викладання дисциплін машинобудівного профілю	98
<i>С.П. Глузук, викладач першої кваліфікаційної категорії, КПАІТ</i>	
Формування цифрових компетентностей в процесі підготовки фахівців технічного профілю в умовах STEM-ОСВІТИ	102
<i>О.П. Ксендзенко, голова циклової комісії машинобудування, автоматизації та комп'ютерно-інтегрованих технологій, викладач в/к, КПАІТ</i>	
Формування професійної і особистісної компетентностей у випускників як основне завдання педагогічних колективів коледжів.....	104
<i>К.Л. Леонова, викладач вищої кваліфікаційної категорії, КНТІС</i>	
Методичні рекомендації до навчання історії за допомогою різних типів навчальних текстів.....	107
<i>С.А. Мельничук, викладач ІІ кваліфікаційної категорії, КНТІС</i>	
Диференційована програма навчання по хімії для різних спеціальностей в коледжі, як елемент формування професійної та особистісної компетентності випускника	109
<i>Д.І. Леонова, к.б.н., викладач кваліфікаційної категорії «Спеціаліст», КНТІС</i>	
Формування професійної та особистісної компетентності випускника коледжу нафтогазових технологій, інженерії та інфраструктури сервісу.....	111
<i>А.О. Лисяний, викладач кваліфікаційної категорії «Спеціаліст», КНТІС</i>	
Формування професійної та особистісної компетентності випускника	113
<i>О.В. Вдовиченко, викладач ІІ кваліфікаційної категорії, КНТІС</i>	
Професійне самовизначення. Формування професійної та особистісної компетентності випускника	114
<i>Риженко Л.Д., методист вищої категорії Навчального відділу ОНАХТ</i>	